

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Dariusz Dąbrowski</i>
Protokolant:	Sekretarz sądowy Wioleta Żochowska

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2015 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **w S.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 5 grudnia 2013 roku Nr (...)

orzeka:

1. uchyła zaskarżoną decyzję Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 5 grudnia 2013 roku nr (...),
2. zasądza od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz (...) w S. kwotę 460 zł (czterysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

XVII AmE 32/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 grudnia 2013 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12 w zw. z art. 56 ust. 2 pkt 1, ust. 3 i ust. 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku – prawo energetyczne oraz w zw. z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – kodeks postępowania administracyjnego po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy – (...) w S. z siedzibą w S., orzekł, że Przedsiębiorca naruszył warunek 2.2.1. koncesji z dnia 24 maja 2004 roku (znak: (...)), zmienionej decyzją z dnia 5 czerwca 2009 roku (znak: (...)- (...)), w ten sposób, że czynił przedmiotem obrotu, poprzez stację paliw zlokalizowaną w miejscowości S., przy ul. (...), olej napędowy, niespełniający wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 grudnia 2008 roku w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych. Za powyżej opisane działanie Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wymierzył Przedsiębiorcy – (...) w S. karę pieniężną w wysokości 4000 złotych, co stanowi (...) przychodów z działalności koncesjonowanej, uzyskanych przez ww. Przedsiębiorcę w 2012 roku.

Od powyższej decyzji odwołanie wniósł Przedsiębiorca – (...) w S., zaskarżając ją w całości.

Odwołujący się zaskarżonej decyzji zarzucił:

- a) naruszenie art. 77§1 w z w. z art. 7 k.p.a. w zw. z art. 30 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, mogące mieć wpływ na rozpoznanie sprawy – poprzez brak wyczerpującego zgromadzenia materiału dowodowego i w konsekwencji dokonanie oceny jedynie części dowodów, co doprowadziło do ustalenia błędnego stanu faktycznego w sprawie;
- b) naruszenie art. 80 k.p.a. w zw. z art. 30 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, mogące mieć wpływ na rozpoznanie sprawy poprzez błędne przyjęcie, iż analiza całości materiału dowodowego pozwalała na stwierdzenie, że sposób pobrania próbek przez funkcjonariuszy Służby Celnej spełniał wymogi przewidziane przepisami Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 1 września 2009 roku w sprawie sposobu pobierania próbek paliw ciekłych oraz błędne przyjęcie, iż analiza całości materiału dowodowego pozwalała na stwierdzenie, że paliwo wprowadzone do obrotu przez Odwołującego nie spełniało norm przewidzianych przepisami prawa;
- c) bezpodstawne niezastosowanie w sprawie art. 19 pkt 1 ustawy o systemie monitorowania i kontroli jakości paliw w związku z przepisami Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 1 września 2009 roku w sprawie sposobu pobierania próbek paliw ciekłych i biopaliw ciekłych, w sytuacji pobrania próbek paliw z naruszeniem obowiązujących w tym zakresie przepisów i polskich norm.

W związku z powyższymi zarzutami Przedsiębiorca wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji albo jej zmianę poprzez uznanie, że Odwołujący nie dopuścił się naruszenia warunku 2.2.1. koncesji lub też o orzeczenie o umorzeniu postępowania w sprawie wydania decyzji w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej oraz zasądzenie kosztów postępowania.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) w S. jest przedsiębiorca wpisanym do Krajowego Rejestru Sądowego pod pozycją (...).

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 24 maja 2004 roku udzielił Przedsiębiorcy – (...) w S. – koncesji na obrót paliwami ciekłymi na okres od 31 maja 2004 roku do 31 maja 2014 roku, która została następnie zmieniona decyzją z dnia 5 czerwca 2009 roku. Zgodnie z treścią punktu 2.2.1. „Koncesjonariuszowi nie wolno czynić przedmiotem obrotu paliw ciekłych, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami wynikającymi z zawartych umów i z norm określonych prawem. W szczególności jest on zobowiązany posiadać ważny dokument określający parametry fizyko-chemiczne tego paliwa będącego przedmiotem obrotu i wydać na jego podstawie, na żądanie odbiorcy, oświadczenie we własnym imieniu, o zgodności parametrów jakości dostarczonego paliwa z parametrami wynikającymi z norm określonych prawem lub zawartej z tym odbiorcą umowy.” (dowód k. 22-30 akt administracyjnych)

W dniu 23 listopada 2012 roku na stacji paliw prowadzonej przez Przedsiębiorcę pracownicy Urzędu Celnego w P. przeprowadzili kontrolę przestrzegania przepisów o podatku akcyzowym w zakresie przyjmowania, magazynowania i wydawania olejów napędowych i opałowych, ustalenia tożsamości towaru oraz rodzaju paliwa w zbiornikach pojazdów i innych środkach przewozowych. W trakcie kontroli dokonano pobrania prób oleju napędowego ze zbiorników magazynowych nr 3 i 5 sporządzając odpowiednie protokoły. (dowód k. 14-15 akt administracyjnych)

Próbki zostały pobrane do pojemnika szklanego i szczelnie zamknięte plastikową nakrętką. Próbki zawierały 800 ml oleju napędowego i zostały przekazane Izbie Celnej w B., Wydział Laboratorium (...) w K.. (dowód 19-20 akt administracyjnych, k. 21 akt sądowych, fakt bezsporny).

Badania wykonane przez Laboratorium wykazały, że próbka wykazała temperaturę oddestylowania 95% objętości wynosiła 371,2 °C +/- 5,6 °C, podczas gdy z załącznikiem Nr 2 do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 grudnia 2008 roku w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych maksymalna wartość tej temperatury powinna wynosić 360°C. (dowód k. 19-20 akt administracyjnych).

Sąd zważył co następuje :

Odwołanie jest zasadne, mimo, że nie wszystkie argumenty przytoczone w odwołaniu przez Przedsiębiorcę są prawidłowe.

Zarzuty wysunięte przez powoda w odwołaniu dotyczące naruszenia przez pozwanego przepisów postępowania administracyjnego Sąd uznał za całkowicie bezzasadne, ponieważ nawet gdyby przyjąć, że w postępowaniu administracyjnym doszło do uchybień proceduralnych, to nie mogą one być przedmiotem postępowania sądowego mającego na celu merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy, przy uwzględnieniu zasad rozkładu ciężaru dowodu i obowiązku stron w postępowaniu dowodowym.

Sąd rozpoznając sprawę z odwołania od decyzji Prezesa Urzędu nie może ograniczać się do funkcji sprawdzającej prawidłowość postępowania administracyjnego, które poprzedza postępowanie sądowe. Ewentualne naruszenie przepisów postępowania administracyjnego nie jest przedmiotem postępowania sądowego i nie stanowi samoistnej podstawy uchylenia decyzji w tym postępowaniu. Celem postępowania jest merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy, której przedmiotem jest spór powstający pomiędzy stronami dopiero po wydaniu zaskarżonej decyzji, a nie przeprowadzenie kontroli postępowania administracyjnego. Wniesienie do Sądu odwołania od decyzji administracyjnej wszczyna dopiero cywilne, pierwszoinstancyjne postępowanie sądowe, w którym Sąd dokonuje własnych ustaleń, rozważając całokształt materiału dowodowego, na co wielokrotnie wskazywał tak Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, jak też Sąd Apelacyjny oraz Sąd Najwyższy w swoich orzeczeniach (np.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 1991 roku, sygn. akt III CRN 120/91, wyroku z dnia 19 stycznia 2001 roku sygn. akt I CKN 1036/98, wyrok SOKiK z dnia 18 lutego 2004 roku o sygn. akt XVII AmT 2/03).

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest sądem cywilnym i prowadzi sprawę cywilną, wszczętą w wyniku wniesienia odwołania od decyzji Prezesa Urzędu według reguł kontradiktoryjnego postępowania cywilnego, a nie sądem legalności decyzji administracyjnej, jak to czynią sądy administracyjne w postępowaniu sądowno-administracyjnym. Tylko takie odczytanie relacji pomiędzy postępowaniem administracyjnym i postępowaniem sądowym może uzasadniać dokonany przez racjonalnego ustawodawcę wybór między drogą postępowania cywilnego i drogą postępowania sądowno-administracyjnego dla wyjaśnienia istoty sprawy. Rolą Sądu jest ustalenie w oparciu o argumenty i dowody powołane przez strony, czy doszło do naruszenia przepisów ustawy, w jakim zakresie doszło do takiego naruszenia oraz czy środki zastosowane przez Prezesa Urzędu są zgodne z przepisami ustawy oraz wymogami zasady proporcjonalności.

Trudno zaś nie odmówić racji skarżącemu, który zarzucił, że próbki pobrane do badania przez pracowników urzędu celnego nie odpowiadały wymaganiom Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 1 września 2009 roku w sprawie sposobu pobierania próbek paliw ciekłych i biopaliw ciekłych. Sposób pobrania próbek, a także rodzaj pojemników, w których próbki mają zostać pobrane i przechowywane określa szczegółowo punkt 1 załącznika do rozporządzenia określający „Sposób pobierania próbek paliw ciekłych i biopaliw ciekłych”. Przepisy te odwołują się do norm PN-EN ISO 3170 i PN-A- (...).

Jak słusznie wskazał powód np. zapis 1.2. załącznika do cytowanego rozporządzenia stanowi, że próbki należy pobierać w kolejności od lustra cieczy do dna zbiornika, aby uniknąć zaburzeń w niższych poziomach cieczy. Tymczasem w protokole pobrania brak jest opisu sposobu pobrania próbek. Rodzaj przyrządu do pobierania opisuje punkt 1.3.1 załącznika odnosząc się do normy PN-EN ISO 3170 i nie wymienia nalewaka, który był użyty przy pobieraniu próbek. Także pojemnik, do którego pobrano próbki był niezgodny z zapisem 1.4.2 załącznika, który nie wymienia pojemnika

szklanego. Punkt 1.4.3 załącznika wymienia wielkość pojemnika i sposób jego zamykania, co także nie odpowiada zastosowanemu przez kontrolerów (1 litrowy zamiast 5 litrowego).

Mając powyższe na uwadze Sąd stoi na stanowisku, że próbki zostały pobrane nieprawidłowo i nie mogły zostać przeznaczone do badania jakości paliwa. Poboru paliwa do badania jego jakości mogą dokonać kontrolerzy Urzędu Celnego, brak jest podstaw, że nie mają oni takich uprawnień. Jednakże pobranie próbek do badania jakości paliwa, niezależnie jakiego Urzędu kontrolerzy są pracownikami musi odbyć się zgodnie z zasadami określonymi w cytowanym wyżej rozporządzeniu. Pozwany podaje słusznie, że żaden akt prawny nie normuje sposobu pobierania przez Służbę Celną próbek paliw ciekłych i biopaliw ciekłych na stacji paliw. Jednakże wyciąga z tego wnioski, które nie znajdują żadnego umocowania w obowiązujących przepisach. Rozporządzenie w sprawie sposobu pobierania próbek paliw ciekłych i biopaliw ciekłych obowiązuje wszelkich kontrolerów pobierających próbki dla badania jakości, także pracowników Służby Celnej – nie jest to służba wyjęta spod obowiązujących przepisów prawa. Kontrolerzy pobrali próbki do badania przestrzegania przepisów podatku akcyzowego przez powoda i dla takiego badania próbki pobrano prawidłowo, natomiast było to pobranie nieprawidłowe dla badania jakościowego.

Mając na uwadze fakt nieprawidłowego pobrania próbek do badania jakościowego paliwa nie można uznać za wiążące wyników badań tych próbek. Wskazać należy, że nieprawidłowość określona w laboratorium była minimalna i zdaniem Sądu mogła wynikać z nieprawidłowego pobrania próbek do badania. Prezes Urzędu nie przedstawił żadnego dowodu wskazującego, że pobranie takie, jak dokonali tego kontrolerzy nie miało żadnego znaczenia dla wyniku badania.

Aby wymierzyć Przedsiębiorcy karę za nie przestrzeganie warunków koncesji, Organ nie może mieć żadnych wątpliwości, że naruszenie miało miejsca. W przedmiotowej zaś sprawie istnieje bardzo dużo wątpliwości co do prawidłowości pobrania próbek do badania jakości paliwa. Pozwany nie zaproponował żadnego dowodu, który te wątpliwości mógłby rozwiać. Brak jest więc podstaw, aby nałożyć na powoda karę pieniężną, jeżeli istnieją wątpliwości co do naruszenia przez Przedsiębiorcę koncesji.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że pozwany nie udowodnił, że powód naruszył punkt 2.2.1. koncesji.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 479⁽⁵³⁾ § 2 k.p.c., uchylił zaskarżoną przez powoda w niniejszej sprawie decyzję Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 5 grudnia 2013 roku nr (...), orzekając jak w sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku sporu w oparciu o art. 98 k.p.c., w zw. z § 14 ust. 3 pkt. 2 w zw. z § 2 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu w stawce minimalnej 360 zł oraz nakazując powodowi zwrot opłaty od odwołania w kwocie 100 zł.